

Antun MIJATOVIĆ

Poštovani prijatelji, uvažene kolege, a svi zajedno dragi nam gosti, najsrdačnije vas pozdravljam u ovom za nas mnoge neobičnom ambijentu i prostoru u kojem se (kako znamo obično reći), ni u ludilu, nije mogao sakupiti, ruku pod ruku u proteklih 47 godina, ovoliki broj umjetnika i kulturnih stvaralaca.

Ovo danas, je tek mali dokaz da je Hrvatska sposobna za život i vrijedna za priznanje. Ovim skupom pokazujemo vjeru i odlučnost za pobjedom jer pridruženi borcima koji brane domovinu s puškom u ruci, baratamo neuništivim oružjem; dokazom da smo ovdje postojali i da ćemo i postojati: hrvatskom kulturnom baštinom, hrvatskom kulturom, umjetnošću, jer Hrvatska je napadnuta, ne samo sa željom agresora da pokori hrvatski narod, već da mu se oduzme i satire kulturni i nacionalni identitet. Spaljuju nam muzeje, crkve, bolnice, dječje vrtiće, pljačkaju i prisvajaju hrvatsku kulturnu baštinu, a hrvatski, podravski vojak s puškom u ruci odgovara takvom neprijatelju kulturnom akcijom za obnovu spaljene zemlje. Tako se bori i pobjeđuje u 21. stoljeću: moralnom snagom, duhom, željom i voljom, te čežnjom za životom u civilizaciji.

Prisjetimo se, primjera radi, Berlinskog zida, simbola i sramote jednog sistema uz čiju pomoć neki žele i dalje vladati. S jedne strane taj zid bio je fortifikacija protiv prodora demokracije, dok je druga strana zida bila obična slikarska podloga brojnih anonimnih umjetnika ispunjen slikama, crtežima, grafitima i porukama za bolje sutra.

Zašto ta digesija? Zato jer je to bio najbolji primjer kako se uspjelo umjetničkim djelom negirati pa i srušiti zid, zid gluposti i besramnosti.

Rušenjem tog zida započela se graditi piramida slobodarskog duha nove Europe. Na samom vrhu u ovom trenutku nalazi se naša Hrvatska, ranjenih dlanova, jer je uspon bio krvav i težak. U tom usponu najteži teret, razbivši napokon Sizifov kamen, podnijela je mlada hrvatska vojska čiji smo današnji gosti.

Što dalje reći, a da ne odem u još dublju patetiku, zbog koje mi, nadam se, ne zamjerate...

Pred nama je gorka realnost koju moramo prebroditi svaki svojim radom. Napokon, nakon skoro jednog milenija, odgovorni smo samo sebi. Sve što je porušeno ili još nije sagrađeno, obnovit ćemo i pokušati sagrađiti. A odgovornost nas slikara, kipara, arhitekata, pjesnika i intelektualaca je u tom stvaranju sretne nam države, vrlo velika.

Ovaj prvi likovni susret koji smo i simbolično nazvali Tragom "Zemlje" neka bude barem mali poticaj u tom smislu.

Pravi povijesni zapis piše se istinom. O našoj kulturnoj povijesti nema razloga ne pisati iskreno i istinito, što se nažalost vrlo često nije radilo u razdoblju

kojem smo i sami pripadali. Tako se mnogi listovi papira danas stide i crvene od poluistina, zaobilaženja činjenica, prešućivanja pa i laži. Često se nažalost umjetnost koristi u političke svrhe i propagandu. Kulturno dobro, umjetničko stvaralaštvo neka bude imanentni, stvarni dio života svakog čovjeka, jer će samo plemenitost, znanje i obrazovanost naše djece spriječiti ovakvu katastrofu i bestidnu agresiju na jedan narod.

A sada mi dozvolite da se još malo osvrnem ovom našem 1. likovnom susretu i njegovom nazivu. Grupa "Zemlja" svojom pojavom daleke 1929. valorizirana je do sada u više navrata. Ali i ovdje možemo izvući primjer kako se "Zemlji" najčešće pristupalo s ideološke strane. Lijeva i socijalna orijentacija umjetnika bila je u to vrijeme apsolutno pozitivna činjenica no možda se premalo zapostavljala činjenica da je toj grupi pripadao jedan broj umjetnika orijentiranih prema čistoj umjetničkoj formi, boji, poetičnosti i svemu onom što bitno zanima jednog slikara. Ono što bih ovom prilikom htio naglasiti je veza grupe "Zemlja" s našom ovdje podravskom zemljom... Školovani slikari i arhitekti na čelu s Krstom Hegedušićem i Drago Iblerom probudili su interes prema iskrenoj pojavi umjetničkog izražavanja podravskog seljaka. I tako su svijetu otkriveni Mraz Virius, Ivan Generalić.

I danas, htjeli to neki priznati ili ne, umjetnost našeg šireg područja, svijet promatra još uvijek kroz prozorsko staklo hlebinske hiže. No ono što je najbitnije u svemu to je stvaraoc, pojedinac, ličnost koja će izdržati u svom radu i kvaliteti. I što ćemo više otkrivati i čuvati velike ljude bit ćemo kao narod veći. I zato mi je neobično drago da je danas među nama slikarima raznih profila, među profesorima Akademije likovnih umjetnosti, kritičarima i književnicima, jedan slikar koji je izdržao i direktna je veza između daleke 1929. godine kada se rodila grupa Zemlja i ove 1992. godine, kada je rođena prvi puta u svojoj stoljetnoj povijesnoj borbi, slobodna Hrvatska Zemlja. To je slikar Ivan Generalić, doajen ovog časnog skupa, i kao takav počasni gost prvog likovnog susreta tragom "Zemlje".

Htio bih da ovi likovni susreti imaju svoju budućnost da pridonesu kulturnom bogatstvu Podravine i otvore suradnju umjetnika, umjetničkih Akademija i privrede ovog bogatog kraja. U razgovorima i pajdašiji ovoga poslijepodneva. A. D. 1. veljače 1992. neka to bude osnovna tema našeg duženja.

I na kraju hvala vojnicima 117. koprivničke brigade od kojih bih izdvojio dva imena koji su dali osnovnu ideju za ovaj susret, a to su novinari lista "Gardist", prvog glasila tog profila u ovoj slavnoj borbi. To su urednik Mladen Pavković i foto reporter i urednik grafičke opreme Vladimir Kostjuk. Još jedan put hvala svima i dajem riječ gospodinu pukovniku iz ministarstva odbrane.